T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2013 / 1472
KARAR NO : 2014 / 615
KARAR TR : 02.06.2014

ÖZET : 2247 sayılı yasa'nın 24. maddesinde hüküm uyuşmazlığının varlığı için öngörülen "dava konusunun aynı olması", "hakkın yerine getirilmesinin imkânsız bulunması" ve "kararlarda davanın esasının hükme bağlanması" koşullarını taşımayan başvurunun reddi gerektiği hk.

K A R A R

Hüküm Uyuşmazlığının giderilmesini isteyenler : 1-S.S. 19. Dönem Huzur Konut Yapı Kooperatifi (Adli Yargıda davacı)
Vekili : Av. S.Y.

2-S.S.Mavi Ev Konut Yapı Kooperatifi (Adli Yargıda Davacı)
Vekili :Av. M.Ç.
Karşı Taraf :Orman Genel Müdürlüğü (İdari Yargıda davacı, Adli Yargıda davalı)
Vekili : Av. S.D.

O L A Y : Orman Genel Müdürlüğü vekili, dava dilekçesinde özetle; Ankara İli, Etimesgut İlçesi, Yapracık Köyünde bulunan 1.305.700 m² lik 1204 parselin, Milli Emlak Genel Müdürlüğü'nün 22.01.1988 tarih ve 3121-43502/2896 sayılı yazılarıyla Orman Genel Müdürlüğü'ne tahsis edildiğini; 28.01.1997 tarih ve 3307-7701/3879 sayılı yazısı ile, Türkiye Ruh Sağlığı ve Tedavi Vakfı'na 200.000 m² lik kısmı için irtifak hakkı tesis edildiğini, tapu iptali ve tescil davaları sonucunda 181.454 m² lik kısmının şahıslar adına tescil edildiğini; tahsisi kaldırılan 200.000 m² lik kısmı da göz önünde bulundurularak Milli Emlak Genel Müdürlüğü'nün 28.01.1997 tarih ve 3307-7701/3879 sayılı yazılarıyla 1204 nolu parselden geriye kalan 904.424 m² nin Orman Genel Müdürlüğü'ne tahsisinin yenilendiğini; 82 nolu Orman Kadastro Komisyonu tarafından 1995 yılında yapılan ve 04.03.1997 tarihinde ilan edilen orman sınırlandırma çalışmaları sonucu 1204 parselin Çaldağı Devlet Ormanı olarak sınırlandırıldığını; davacı idare tarafından Etimesgut ve Büyükşehir Belediyelerine yapılan başvurular sonucu 1204 parselin kısmen imara tabi tutulduğunu; imara tabi tutulan 19.822 m² lik kısmın 47,48,49,50,51 ve 52 nolu adalara gittiğini belirterek; kesinleşen orman kadastro sınırları içerisinde bulunan yerlerle ilgili olarak yapılan işlemlerin hukuka aykırı olduğu iddiası ile, öncelikle imar planlarının yürütmesinin durdurulması ve 1204 nolu parselin imara tabi tutulan 47, 48, 49, 50, 51 ve 52 ada nolu 19.822 m² lik alana ait imar planlarının iptali istemiyle Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı ve Etimesgut Belediye Başkanlığı aleyhine 20.04.2004 tarihinde idari yargıda dava açmıştır.

ANKARA 1 NOLU İDARE MAHKEMESİ: 22.12.2004 gün ve E:2004/2312 K:2004/1680 sayılı kararında "…olayda Hazineye ait 1.305.700 m² yüzölçümündeki 1204 parsel sayılı taşınmazın 22.01.1988 tarihinde ağaçlandırılmak üzere Orman Genel Müdürlüğü'ne tahsis edildiği ve orman kadastrosu sonucu Çaldağı Devlet Ormanı olarak isimlendirilip sınırlandırıldığından bahisle 19.822 m² lik kısmının imar planı kapsamına alınmasının dava konusu edildiği anlaşılmakta ise de: Hazinenin özel mülkiyetine konu olan 19.822 m² yüzölçümündeki alana ilişkin dava konusu uygulama imar planı ile parselasyon planı ve tapu tescili işlemlerinin 1996 yılında sonuçlandırıldığı, 1204 parsel sayılı taşınmazın 28.01.1997 tarihinde Maliye Bakanlığınca Orman Genel Müdürlüğü'ne 904.424 m² olarak yeniden yapılan tahsisinin uyuşmazlık konusu 19.822 m² lik alanı kapsamadığı ve zamanında Orman Genel Müdürlüğü'ne bildirilen bu tahsis işlemine karşı da dava açılmadığı göz önünde bulundurulduğunda mülkiyeti Hazineye ait uyuşmazlık konusu alanın ağaçlandırılmak üzere Orman Genel Müdürlüğü'ne tahsisli olduğu ileri sürülerek tahsis

edilen idare sıfatıyla açılan davanın, davacının subjektif ehliyetinin yokluğu nedeniyle esastan incelenmesine olanak bulunmamaktadır…" gerekçesiyle 2577 sayılı Yasa'nın 14/6 ve 15/1-b maddeleri uyarınca " davanın ehliyet yönünden reddine" karar vermiştir.

Kararın davacı vekili temyiz edilmesi üzerine; DANIŞTAY 6. DAİRESİ 02.07.2007 gün ve E:2005/3320 K:2007/4173 sayılı kararında "… verilen kararın, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. Maddesinin 1. Fıkrasında sayılan bozma nedenlerinden hiçbirisi bulunmadığından, bozma isteminin yerinde olmadığından mahkeme kararının ONANMASINA…" karar vermiş, karar düzeltme istemi de aynı Dairece 22.12.2008 gün E:2007/10399 K:2008/9315 sayılı kararı ile reddedilmesi ile Ankara 1 Nolu İdare Mahkemesi'nin 22.12.2004 gün ve E:2004/2312 K:2004/1680 sayılı kararı kesinleşmiştir.

S.S. Mavi Ev Konut Yapı Kooperatifi vekili; dava dilekçesinde özetle; 82 nolu Orman Kadastro Komisyonunun Etimesgut İlçesi Yapracık Köyü, 1204 parsel nolu taşınmazın, Milli Emlak Genel Müdürlüğü'nce Orman Genel Müdürlüğü'ne tahsis edilmesi nedeniyle yapmış olduğu sınır tespitine ilişkin tespitleri ve buna ilişkin düzenlenen sınır tespit haritaları, komisyonun tespite başlamadan önce ilan, tebliğ ve belge toplamaya ilişkin 6831 sayılı Yasa hükümlerine aykırı ve eksik yapılması, tapulama parsel sınırlarına uyulmaması, tutanak ile düzenlenen harita arasında bariz farklılıkları bulunması nedeniyle; Orman Genel Müdürlüğü aleyhine, davacının sahipli arazisinin bir kısmını içine alan 82 Nolu Orman Kadastrosu ve sınır tespiti işlemlerinin iptali istemiyle 11.12.2006 tarihinde adli yargıda dava açmıştır.

ANKARA 1. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ (Kadastro Mahkemesi sıfatıyla) : 08.05.2007 gün ve E.2006/509 K:2007/128 sayılı kararında özetle; 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 11. Maddesi gereğince altı aylık askı ilan süresi içerisinde itiraz edilmeyerek kesinleşen orman kadastro tespitinin iptaline ilişkin davalara bakmakla görevli Ankara Asliye Hukuk mahkemesi tarafından bakılması gerektiği gerekçesiyle, Kadastro Mahkemesinin görevsiz olduğu anlaşıldığından, dava dilekçesinin görev nedeniyle reddine karar vermiş ve verilen karar temyiz edilmeksizin kesinleşmiştir.

ANKARA 1. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ: 19.07.2007 gün ve E:2007/275 K:2007/252 sayılı kararında özetle; dava konusu taşınmazın Ankara Etimesgut İlçesinde tapuda kayıtlı olduğu ve Etimesgut İlçesinin yargı yeri olarak Sincan Adliyesi'ne bağlı olması nedeniyle davaya bakmakla yetkili mahkemenin Sincan Asliye Hukuk Mahkemesi olduğu gerekçesiyle, dava dilekçesinin yetkisizlik nedeniyle reddine karar vermiş ve verilen yetkisizlik kararı temyiz edilmeksizin kesinleşmiştir.

S.S. 19. Dönem Huzur Konut Yapı Kooperatifi vekili; dava dilekçesinde özetle; 82 nolu Orman Kadastro Komisyonunun Etimesgut İlçesi Yapracık Köyü, 1204 parsel nolu taşınmazın, Milli Emlak Genel Müdürlüğü'nce Orman Genel Müdürlüğü'ne tahsis edilmesi nedeniyle yapmış olduğu sınır tespitine ilişkin tespitleri ve buna ilişkin düzenlenen sınır tespit haritaları, komisyonun tespite başlamadan önce ilan, tebliğ ve belge toplamaya ilişkin 6831 sayılı Yasa hükümlerine aykırı ve eksik yapılması, tapulama parsel sınırlarına uyulmaması, tutanak ile düzenlenen harita arasında bariz farklılıkları bulunması nedeniyle; Orman Genel Müdürlüğü aleyhine, davacının sahipli arazisinin bir kısmını içine alan 82 Nolu Orman Kadastrosu ve sınır tespiti işlemlerinin iptali istemiyle 03.09.2007 tarihinde adli yargıda dava açmıştır.

SİNCAN 1. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ: 28.11.2007 gün ve E:2007/376 K:2007/459 sayılı kararı ile, dosyanın Sincan 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2007/1 Esas sayılı dava dosyasıyla birleştirilmesine karar vermiş ve verilen karar temyiz edilmeksizin kesinleşmiştir.

SİNCAN 2. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ: 16.06.2009 gün ve E:2008/36 K:2009/329 sayılı kararında "…davalı idarece yapılan ilk tahsisin iptal edildiği, yeniden yapılan tahsis işlemlerinden önce parselasyon planlarının kesinleştiği, 28.01.1997 tarihli ikinci tahsisin içinde ise dava konusu parsellerin bulunmadığı, bu durumda davaya konu orman sınırlandırılmasının 29-30-31 OTS noktalarının arasında bulunan dava konusu parsellerin esasen tahsis dışı kaldığı, idarenin ikinci tahsiste verilen miktarlara göre değil iptal edilen önceki tahsise göre sınırlandırma yapması nedeni ile taşınmazların son hali ile onman sınırları içinde kaldığı, bu durumda dava konusu orman sınırlandırmasının 29-30-31 OTS lerden geçen sınırının doğru ve yerinde olmadığının kabulü gerekeceği, taşınmazlar üzerinde hiçbir ağaçlandırma işleminin yapılmamış olması…" şeklindeki gerekçe ile, " davanın asıl ve birleşen davanın kabulü ile 82 Nolu Orman Kadastro Komisyon Başkanlığı'nın yapmış olduğu 04.03.1997 tarihinde ilan edilen Orman Kadastro ve sınır tespiti işlemlerinin iptaline…" karar vermiştir.

YARGITAY 20. HUKUK DAİRESİ: 10.02.2010 gün ve E:2009/18730 K:2010/1569 sayılı BOZMA

İLAMINDA: "…dava konusu yer yürürlükteki yasa hükmüne uygun olarak 22.01.1988 tarihinde Milli Emlak Genel Müdürlüğünce ORMAN YETİŞTİRMEK ÜZERE ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE TAHSİS EDİLMİŞ ve ağaçlandırma işine başlanmış böylece taşınmaz kamu malı niteliğini kazanarak, 6831 Sayılı Yasanın 1/1 maddesi hükmü uyarınca toprağıyla birlikte orman olmuş, bu nedenle 6831 Sayılı Yasanın 1 ve 7 maddeleri gereğince orman kadastrosu sınırları içine alınmıştır.

02.06.1986 günlü Resmi Gazetede yayınlanan Orman Kadastro Yönetmeliğinin 23/E bendi ve 15.07.2004 günlü Resmi Gazetede yayınlanan Orman Kadastro Yönetmeliğinin 28/1. bendi gereğince Maliye Bakanlığınca ağaçlandırılmak üzere tahsis edilmiş yerlerden ağaçlandırılmış ya da ağaçlandırılmak üzere planlanmış sahaların Devlet Ormanı olarak sınırlandırılması zorunludur. 178 sayılı K.H.K.'nin 13/d maddesine göre Maliye Bakanlığı Milli Emlak Genel Müdürlüğünün yaptığı tahsisten sonra tahsis yapılan Orman Genel Müdürlüğünün muvafakati alınmadan ya da sözü edilen diğer koşullar oluşmadan tahsis kaldırılamaz. Tahsisin kaldırılmasını gerektiren bir neden bulunmadığı için, Milli Emlak Genel Müdürlüğünün bu taşınmaz üzerinde tasarruf yetkisinden söz edilemez. Tahsisle kamu malı orman olan taşınmaz üzerinde Milli Emlak Genel Müdürlüğünü tasarruf yetkisi kalmamıştır. Yapılan tahsisten sonra somut olayda olduğu gibi, Devletin özel malı olmaktan çıkıp kamu malı orman niteliğini kazanan taşınmazlarda yasada yazılı koşullar oluşmadığına, tahsisin kaldırılmasını gerektiren bir neden bulunmadığına göre, Orman Genel Müdürlüğünün muvafakati alınmadan tahsisin kaldırılması kesinlikle olanaksızdır. Maliye Bakanlığının tek taraflı olarak tahsisi kaldırmış olması davacılar yararına hiç bir hukuki sonuç doğurmaz.

Orman yetiştirilmek üzere tahsis edilen taşınmaz orman niteliğini kazanacağından, hakkında uygulanacak yasa 178 Sayılı K.H.K. hükümleri olmayıp, özel yasa olan 6831 Sayılı Orman Yasası hükümleri olacağından, taşınmaza bu yasanın öngördüğü usullere göre Devlet tarafından tasarruf edilmesi gerekir. 6831 Sayılı Yasa hükümleri uyarınca ormanlarla ilgili işlemler, ancak orman kadastro komisyonları tarafından yapılabilir. Başka bir kurumun ormanlar üzerinde tasarruf ve işlem yapma yetkisi yoktur. Yürürlükte bulunan yasa hükümlerinde, Milli Emlak Genel Müdürlüğüne, tapuya tescil edilmiş olsun ya da olmasın, Devlet ormanları üzerinde her hangi bir tasarrufta bulunma yetkisi verilmemiştir. Buna rağmen yasaların kendisine vermediği böyle bir yetkiyi kullanarak ve yasalara aykırı olarak, her hangi bir işlem yapmışsa bu işlem yok hükmündedir.

İşte somut olayda, tahsis yapılmakla toprağı ile birlikte kamu malı orman niteliğini kazanan taşınmaz üzerinde Milli Emlak Genel Müdürlüğü'nün geri alma hakkı doğmadığından yasalara aykırı olarak oluşturulan GERİ ALMA KARARI YOK HÜKMÜNDEDİR. Halen kesinleşen orman kadastrosu sınırları içinde bulunan ve kamu malı orman olma özelliğini sürdüren taşınmaz hakkında yapılan imar planı da yok hükmündedir. Çünkü Yasalarımızda orman arazilerinde imar uygulaması yapılacağına ilişkin hiç bir hüküm bulunmamaktadır.

Çekişmeli taşınmazın bulunduğu yer ile ilgili olarak, tahsis işleminin kaldırılmasından sonra belediye tarafından yapılan imar uygulaması aleyhine Orman Yönetiminin Yapracık köyünde bulunan ve imara tabi tutulan 1204 sayılı parselin 47,48,49, 50, 51, 52 ada nolu 19822 m2 alana ait imar planının idarelerine tahsis edildiği, 82 numaralı orman kadastro komisyonunca orman olarak sınırlandırıldığı ve çalışmanın 04.03.1997 tarihinde ilan edildiği ve devlet ormanı olarak kesinleştiği, kendilerinden görüş alınmaksızın yapılan imar planının iptali istemiyle açılan davanın, çekişmeli 19822 m2 bölümün orman yönetimine yeniden tahsis edilen 904424 m2 alanda kalmadığı, bu nedenle davacı Orman Genel Müdürlüğünün aktif dava ehliyeti bulunmadığı gerekçesiyle reddine ilişkin Ankara 1 Nolu İdare Mahkemesinin 22.12.2004 gün ve 2004/2312-1680 sayılı kararı Danıştay 6. Dairesinin 02.07.2007 gün ve 2005/3320-4173 sayılı kararı ile onanmışsa da İdare Mahkemesinin sözü edilen kararında dava konusu taşınmazın niteliği ve hukuki durumu tartışılmadığı, esasen bu konuların incelenmesi idare mahkemesinin yetki alanında olmadığı gibi o davada tapu malikleri taraf olmadığı. Orman İdaresi ile Belediye arasında idare mahkemesinde görülen dava imar uygulaması ile ilgili olduğu, İdare Mahkemesinin kararı Orman Genel Müdürlüğüne yapılan tahsisin kaldırılması ile ilgili olmadığı, İdare mahkemesi kararında ve bu kararı onaylayan Danıştay kararında davacı kişilere ait tapu kaydının yasaya uygunluğunun da tartışılmadığı, aslında tapu kaydının geçerli olup olmadığı konusunu inceleme görevi idari yargıya değil adli yargıya ait olduğu anlaşılmaktadır. Temyize konu dava 6831 Sayılı Yasanın 11/1. maddesinde sözü edilen tapuya dayalı l0 yıllık süre içinde açılan orman kadastrosunun iptaline ilişkindir. İdare mahkemesinde görülen davanın konusu imar planının iptali ile ilgilidir. Bu nedenle; iki davanın konusu farklıdır. Orman kadastrosuna itiraz davalarına bakma görevi adli yargıya ait olduğuna göre,

dayanılan tapu kaydının geçerli olup olmadığı, dolayısıyla tahsisin kaldırılmasının yasal olup olmadığının tartışılacağı yer adli yargıdır. Davacıların dayandığı tapu kaydı Orman Yönetimini bağlayan bir kayıt değildir. Böyle bir tapu kaydına dayanılarak 6831sayılı Yasanın 11/1 maddesi gereğince orman kadastrosunun iptali istenemez.

Dava konusu taşınmaz ile hukuki durumu aynı olan 549.360 m2 yüzölçümlü Çayyolu Köyü 887 sayılı parsel idari yoldan Hazine adına, 18.06.1987 tarihinde tescil edilmesinden sonra Maliye Bakanlığınca yeşil kuşak projesi kapsamında ağaçlandırılmak üzere Orman Genel Müdürlüğüne tahsis edilmiş, tahsis kaldırılmadan Defterdarlığın 30.04.1992 gün 6821 sayılı yazısı ile Asliye (23) Hukuk Mahkemesinin 19.04.1990 gün ve 1989/902-268 sayılı kararı gerekçe gösterilerek 912 ve 913 sayılı parsellere ifraz edilmiş, 912 sayılı parsel 485.650 m2 yüzölçümüyle Hazine, 913 sayılı parsel de 63.700 m2 yüzölçümüyle İsmail Baş'a adına tescil edilmiş, daha sonra 912 sayılı parselin Asliye (22) Hukuk Mahkemesinin 14.05.1991 gün 1990/207-340 sayılı tescil kararı gerekçe gösterilerek 926 ve 927 parsele ifraz edilerek 926 sayılı parselin 447.725 m2 olarak Hazine, 927 sayılı parsel de 39.835 m2 olarak Mahaser Oztürk ve arkadaşları adlarına tescil edilmiş, 927 (ifrazen 945, 946 ve 947) sayılı parsel hakkında tapu maliklerinin açtığı orman kadastrosuna itiraz davaları mahkemece ret edilmiş ve Dairece onanmış, yine 927 sayılı parselden ifraz edilen 945, 946, 947 sayılı parseller hakkında Orman Yönetiminin açtığı tapu iptal davaları mahkemece kabul edilmiş ve Dairece onanıp kesinleşmiştir. Maliye Bakanlığının 22.01.1988 tarihinde Çayyolu 887 sayılı parselle birlikte Yeşil Kuşak Projesinde orman yetiştirilmek üzere tahsis ettiği, Yenimahalle Çayyolu 843 sayılı parselden ifraz edilen 937 sayılı parsel hakkında tapu malikinin Asliye (1) Hukuk Mahkemesinde açtığı orman kadastrosuna itiraz davasının reddine dair mahkeme kararı Dairece bozulmuş, mahkemenin direnme kararı H.G.K.'nun 12.12.2001 gün 2001/20-1118-1156 sayılı kararı ile Daire kararında belirtilen ilkeler benimsenerek bozulmuş ve bundan sonra orman kadastrosuna itiraz davası red edilmiş; Orman Yönetiminin açtığı dava sonucu 937 sayılı parselin tapusunun iptaline ve orman niteliğiyle tesciline ilişkin karar kesinleşmiştir. Yine dava konusu parsel ile hukuki durumu aynı olan Çayyolu 887 sayılı parselden ifraz edilen 926 sayılı parselin bir bölümüne alacağı 822 sayılı parselin bir bölümü ve Alacaatlı 822 sayılı parselin bir bölümü için kişiler tarafından açılan tapu iptali davasının reddine ilişkin Asliye (22) Hukuk Mahkemesinin 17.11.1994 gün ve 756-902 sayılı kararı 8. Hukuk Dairesinin 17.10.1995 gün ve 3504-10738 sayılı kararı ile onanmış, yine davaya konu taşınmazla birlikte tahsisi yapılan Yapracık Köyü 1204 sayılı parsel hakkında kişiler tarafından açılan tapu iptali tescil davasının kabulüne ilişkin Asliye (10) Hukuk Mahkemesinin 27.05.1993 gün ve 1991/551-325 sayılı kararı 8. Hukuk Dairesinin 03.10.1994 gün ve 1993/13278-10777 sayılı kararı ile parselin Yeşil Kuşak Projesi içinde ağaçlandırılmak üzere kamu hizmetine tahsis edildiğinden tescil davasının reddine karar verilmesine işaretle bozulmuş ve bozma kararma uyularak kişilerin davasının reddine karar verilmiştir.

Diğer taraftan; davaya konu taşınmazın geldisi olan 1204 ve 750 sayılı parsel gibi 22.01.1988 tarihinde yeşil kuşak projesinde ağaçlandırılmak üzere Orman Genel Müdürlüğüne tahsis edilen Çayyolu Köyü 888 sayılı parselin ifrazsıdan oluşan 895 sayılı parselden ifraz edilen ve 18033 ada 1 sayılı parsel hakkında Orman Yönetimine yapılan tahsisin kaldırıldığına ilişkin Danıştay 10. Dairesinin 07.06.1999 gün ve 1996/8740-3020 sayılı kararı ile onanan 5. İdare Mahkemesinin kararının bulunduğu gerekçesiyle 18033 ada 1 sayılı parsel hakkındaki orman kadastrosunun iptaline ilişkin mahkeme kararını onayan H.G.K.'nun 02.03.2005 gün ve 2005/20-110-128 sayılı kararı ile bu karara konu olan idare mahkemesi kararının dava konusu taşınmazla ilgisi bulunmamaktadır. 895 sayılı parselin idare mahkemesi kararı kapsamı dışında kalan bölümleri hakkında orman kadastrosunu iptal eden yerel mahkeme kararları Dairece bozulmuş, (895 parselden ifraz edilen 18037 ada 1 sayılı parselle ilgili Asliye (12) Hukuk Mahkemesinin 08.12.2005 gün ve 2003/875-430 sayılı kararı Dairenin 12.12.2006 gün ve 2006/11288-17347 sayılı kararı ile bozulmuştur). Bozma kararlarına uyularak davaların reddine karar verilmiştir. Bu nedenlerle; H.G.K.'nun 02.03.2005 gün 2005/20-110-128 sayılı kararının dava ve temyize konu taşınmaz ile benzer yönü bulunmamaktadır.

Bu durumda; çekişmeli taşınmaz, davanın açıldığı tarihten önce Hazinenin özel mülkü olmaktan çıkıp kamu malı niteliğini kazandığından, artık orman sayılan yerlerden olduğunun kabulü zorunludur…" gerekçesiyle davacının Orman Yönetimi aleyhine açtığı orman kadastrosunun iptali davasının reddi gerekir denilerek kararın BOZULMASINA karar vermiş ve karar düzeltme istemi de aynı Dairece 31.12.2010 gün ve E:2010/16479 K:2010/17226 sayılı kararı ile reddedilmiştir.

SİNCAN 3. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ: 13.03.2012 gün ve E:2011/408 K:2012/55 sayılı

kararı ile Yargıtay 20. Hukuk Dairesi'nin Bozma İlamına uyarak asıl davanın ve birleşen davanın reddine karar vermiştir.

YARGITAY 20.HUKUK DAİRESİ: 15.11.2012 gün ve E.2012/11312 K:2012/12741 sayılı kararında özetle; dosya kapsamına ve mahkemece uyulan bozma kararı gereğince işlem yapılarak hüküm kurulmuş olduğuna göre, davacı S.S. Mavi Ev Konut Yapı Koop. vekilinin yerinde görülmeyen temyiz itirazlarının reddiye, usul ve yasaya uygun olan hükmün ONANMASINA, davacı S.S. 19. Dönem Huzur Konut Yapı Koop. Vekili tarafından temyiz dilekçesinin yasal süre içinde verilmediği, bu sebeple, yerel mahkemenin süre aşımı yönünden temyiz isteminin reddi yolunda verdiği kararda bir isabetsizlik görülmediğinden, S.S. 19. Dönem Huzur Yapı Koop. vekilinin temyiz itirazlarının reddiyle, mahkemenin 11.07.2012 tarihli temyiz talebi süresinde olmadığından reddine ilişkin kararın ONANMASINA karar vermiş ve davacıların karar düzeltme istemi de aynı Dairece 01.07.2013 gün ve E:2013/1645 K:2013/7443 sayılı kararı ile reddedilmesinin ardından karar kesinleşmiştir.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNDEN İSTEK: S.S. 19. Dönem Huzur Konut Yapı Kooperatifi vekili, Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmek üzere verdiği dilekçede özetle; Ankara Merkez, Yapracık Köyü, Çam mevkiindeki 1204 ve dava konusu olmayan parsellerin 1954 senesinde yapılan arazi kadastrosunda tarla ve ham toprak olarak tespit edildiğini; 1988 tarihinden itibaren Hacı Ömer Yalçın, Azime Şahin gibi şahısların Hazine aleyhine açtıkları davalar sonunda 1204 parselin bir kısmının tapusunu aldıklarını; 1204 parselin 1988 tarihinde 178 sayılı kararnamenin 13/d maddesi uyarınca Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı'na devredildiğini; 1990 yılında 1204 parselin 200.000 m² lik kısmının Orman Genel Müdürlüğü adına olan tahsisin kaldırıldığını; idari işleme karşı yasal süresi içerisinde dava açılmayarak idari işlemin kesinleştiğini; 23.07.1996 tarihinde 3194 sayılı İmar Kanunu uygulaması yapıldığını, 01.04.1997 tarihinde Milli Emlak Genel Müdürlüğü tarafından imarlı konut alanı olan taşınmazın satışa çıkarıldığını ve S.S. 19. Dönem Huzur Konut Yapı Kooperatifi tarafından ihale ile alındığını; 1996 tarihinde orman sınırlandırma çalışmalarının yapıldığını; Orman Genel Müdürlüğü'nün imar planlarının iptali için idari yargıya açtığı davanın reddedilerek kesinleştiğini; 19. Dönem Huzur Konut Yapı Kooperatifi ve S.S. Mavi Konut Yapı Kooperatifi'nin orman sınırlandırılmasının iptaline ilişkin olarak açtıkları davanın ise reddedildiğini; oysaki dava konusu 1204 parselin ormanla bir ilgisinin olmadığının dosya kapsamı ile belirlendiğini belirterek; Ankara Sincan 3. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin E:2011/408 K:2012/55 sayılı kararı ile Ankara 1. İdare Mahkemesi'nin kararları arasında hüküm uyuşmazlığı oluştuğundan Ankara Sincan 3. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin E:2011/408 K:2012/55 sayılı kararının iptali ile, usul ve yasaya uygun Ankara 1. İdare Mahkemesi'nin E:2004/2312 K:2004/1680 sayılı kararın kabulüne, hüküm uyuşmazlığının bu şekilde giderilmesini talep etmiştir.

S.S. Mavi Ev Konut Yapı Kooperatifi vekili, Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmek üzere verdiği dilekçede özetle; davacı kooperatife ait, Ankara ili, Etimesgut İlçesi, Yapracık Köyü, 395 sayılı parselin (yeni 51 ada 1 parsel v.s.) bir kısmının 82 nolu Orman Kadastro komisyon Başkanlığının yapmış olduğu 04.03.1997 tarihinde ilan edilen Orman Kadastro Komisyonu kararı ile "orman olarak sınırlandırılması üzerine" adli yargıda dava açıldığını; yapılan yargılama sonucu verilen ve kesinleşen karar ile 395 parselin orman alanı olarak sınırlandırıldığını; ancak dava konusu taşınmazı da kapsayan imar planlarının iptali için Orman İdaresince idari yargıda açılan davanın reddedildiğini; bu durumda Ankara Sincan 3. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin E:2011/408 K:2012/55 sayılı kararı ile Ankara 1. İdare Mahkemesi'nin kararları arasında hüküm uyuşmazlığı oluştuğunu belirterek Ankara Sincan 3. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin E:2011/408 K:2012/55 sayılı kararının iptali ile, usul ve yasaya uygun Ankara 1. İdare Mahkemesi'nin E:2004/2312 K:2004/1680 sayılı kararın kabulüne, hüküm uyuşmazlığının bu şekilde giderilmesini talep etmiştir.

Karşı taraf Orman Genel Müdürlüğü vekili cevap dilekçesinde özetle; İdari ve adli yargıda tarafların aynı olmadığı gibi idari yargıda esastan inceleme yapılmaksızın karar verildiğini belirterek; ortada hüküm uyuşmazlığı bulunmadığından hüküm uyuşmazlığının giderilmesi talebinin reddine karar verilmesini istemiştir.

Başkanlıkça, 2247 sayılı Yasa'nın 24 ve 16. Maddelerine göre ilgili Başsavcılarının düşünceleri istenmiştir.

DANIŞTAY BAŞSAVCISI:"…Hüküm uyuşmazlığı bulunduğu ileri sürülen adli ve idari yargı kararlarının incelenmesinden, ortada, adli ve idari yargı yerlerince verilmiş ve yasa yollarına başvurularak kesinleşmiş kararlar oldukları; davaların taraflarından en az birinin (Orman Genel Müdürlüğü) aynı olduğu anlaşılmıştır.

Kararlarda işin esasının hükme bağlanması yönünden incelendiğinde;

Orman Genel Müdürlüğünce İdare mahkemesinde imar planının iptali istemiyle açılan davada, Ankara Birinci İdare Mahkemesi'nin 22.12.2004 gün ve E:2004/2312, K:2004/1680 sayılı kararı ile davanın ehliyet yönünden reddine ilişkin olarak verilen ve onanarak kesinleşen kararın, işin esasına yönelik bir karar niteliğinde olmadığı anlaşılmaktadır.

Her iki yargı yerinde açılan davalar konu ve dava sebebi yönünden incelendiğinde;

İdari yargı yerinde orman genel müdürlüğüne tahsis edilen 1204 parsel sayılı taşınmazın 47, 48, 49, 50, 51 ve 52 sayılı adalara isabet eden kısmının imar planına dahil edilmesinin, taşınmazın devlet ormanı niteliğinde olduğu öne sürülerek imar planının iptali istemiyle dava açılmış; Adli yargı yerinde ise 395, 45, 46, 47 ve 48 parsel sayılı taşınmazların bir kısmının devlet ormanı sınırlarına dahil edilmesine ilişkin orman kadastro komisyonu kararının iptali istemiyle dava açılmış olması karşısında uyuşmazlığa konu taşınmazların Devlet ormanı sınırları içerisinde kalıp kalmadığı noktasından kaynaklanan her iki davanın konusunun aynı olduğu sonucuna varılmışsa da, adli yargı yerindeki davada orman sınırının uygun belirlendiğine hükmedildiği, idari yargıda ise, işin esasına girilmeden davanın ehliyet yönünden reddine karar verildiği, bu durumda öncelikle, idare mahkemesi kararının işin esasına yönelik olmaması nedeniyle, adli ve idari yargı kararları arasında bir çelişkiden ve bu nedenle hakkın yerine getirilmesinin imkansızlığından, dolayısıyla hüküm uyuşmazlığından söz edilemeyeceği açıktır.

Açıklanan nedenlerle; Ankara Birinci İdare Mahkemesi'nin 22.12.2004 gün ve E:2004/2312, K:2004/1680 sayılı kararı ile Sincan Üçüncü Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 13.03.2012 gün ve E:2011/408, K:2012/55 sayılı kararları arasında hüküm uyuşmazlığı bulunmadığından başvurunun reddine karar verilmesi gerekeceği düşünülmektedir…" şeklinde düşünce verilmiştir.

YARGITAY CUMHURİYET SAVCISI: "…2247 sayılı Kanun'un 24. maddesinde belirtilen hüküm uyuşmazlığının oluşabilmesi için, yargı mercilerinden en az ikisi tarafından, görevle ilgili olmaksızın kesin olarak verilmiş veya kesinleşmiş, aynı konuya ve sebebe ilişkin, taraflarından en az biri aynı olan ve kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması gerekmektedir.

Hüküm uyuşmazlığı bulunduğu ileri sürülen Ankara 1. İdare Mahkemesinin 22/12/2004 gün ve 2004/2312 E, 2004/1680 K sayılı kararı ile Sincan 3. Asliye Hukuk Mahkemesinin 13/03/2012 gün ve 2011/408 E, 2012/55 K sayılı kararının incelenmesinden, ortada, adli ve idari yargı yerlerince verilmiş ve yasa yollarına başvurularak kesinleşmiş kararlar oldukları; davaların taraflarından en az birinin (Orman Genel Müdürlüğü) aynı olduğu anlaşılmaktadır.

Ancak, Ankara Birinci İdare Mahkemesi'nin kararında, Orman Genel Müdürlüğünce İdare mahkemesinde imar planının iptali istemiyle açılan davada, davanın ehliyet yönünden reddine karar verildiği, işin esasına yönelik bir karar bulunmadığı anlaşılmaktadır.

Sincan 3. Asliye Hukuk Mahkemesi kararı ile ise, davacı Kooperatiflerin, 82 nolu Kadastro tespitine yönelik itirazlarının, işin esasına girilerek, reddedildiği ve bu kararın kesinleşerek, mülkiyet sorununun adli yargı kararı ile çözüldüğü anlaşılmaktadır.

Açıklanan nedenlerle, adli ve idari yargı mercileri tarafından, idari yargı mercii tarafından verilen hükümde davanın ehliyet yönü ile reddedilmiş olması, adli yargı yerinde ise davanın esastan karara bağlanarak çözülmüş olması karşısında; kararlar arasında çelişki bulunmadığı gibi, bir hakkın yerine getirilmesini olanaksız kılan bir durum görülmediği için 2247 sayılı Kanun'un 24. maddesinde belirtilen koşulların gerçekleşmediği düşüncesiyle söz konusu başvurunun reddi gerekmektedir…" şeklinde düşünce vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Eyüp Sabri BAYDAR, Ali ÇOLAK, Nurdane TOPUZ, Ertuğrul ARSLANOĞLU, Ayhan AKARSU ve Mehmet AKBULUT'un katılımlarıyla yapılan 02.06.2014 günlü toplantısında; Raportör-Hakim Filiz BUDAK'ın 2247 sayılı Yasa'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mehmet BAYHAN ile Danıştay Savcısı Mehmet Ali GÜMÜŞ'ün başvurunun reddi gerektiğine ilişkin sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Talep, Ankara 1 nolu İdare Mahkemesi'nin 22.12.2004 gün ve E:2004/2312 K:2004/1680 sayılı kararı ile Sincan 3. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 13.03.2012 gün ve E:2011/408 K:2012/55 sayılı kararı arasında hüküm uyuşmazlığı bulunup bulunmadığına ilişkindir.

Dosyanın incelenmesinden; 395 parselin arazi kadastrosunda hükmen şahıslar adına tescil

edilmesinin ardından davacı kooperatiflere satıldığı; 1953 yılı genel arazi kadastrosunda tarım dışı arazi olarak tapulama dışı bırakılan ve Yapracık köyü 1204 parsel sayılı 130 hektar 5700 m² lik taşınmazın ham toprak vasfı ile 18.06.1987 tarihinde ihdasen Hazine adına tescil edildiği, 1204 parselin 22.01.1988 tarih ve 3121-43502/2896 sayılı yazılarıyla Orman Genel Müdürlüğü'ne tahsis edildiği; 28.01.1997 tarih ve 3307-7701/3879 sayılı yazısı ile, Türkiye Ruh Sağlığı ve Tedavi Vakfı'na 200.000 m² lik kısmı için irtifak hakkı tesis edildiği, tapu iptali ve tescil davaları sonucunda 181.454 m² lik kısmının şahıslar adına tescil edildiği, tahsisi kaldırılan 200.000 m² lik kısmı da göz önünde bulundurularak Milli Emlak Genel Müdürlüğü'nün 28.01.1997 tarih ve 3307-7701/3879 sayılı yazılarıyla 1204 nolu parselden geriye kalan 904.424 m² sinin Orman Genel Müdürlüğü'ne tahsisinin yenilendiği; 82 nolu Orman Kadastro Komisyonu tarafından 1995 yılında yapılan ve 04.03.1997 tarihinde ilan edilen orman sınırlandırma çalışmaları sonucu 1204 parselin Çaldağı Devlet Ormanı olarak sınırlandırıldığı; 1996 yılında yapılan imar çalışmaları sonucu 47,48, 49,50, 52 nolu adalara gittiği, hüküm uyuşmazlığının giderilmesini talep eden S.S. 19. Dönem Huzur Konut Yapı Kooperatifi'ne de bu imar uygulamaları nedeniyle 1204 parselden gelen 47 ada 1parselden pay verildiği; Tapu Sicil Müdürlüğünce Yapracık Köyü 46 ada 1 sayılı parselin 395 ve 1204 parselden, 47 ada 1 sayılı parselin 393, 394, 395, 1204, 1323 parseller ile Bağlıca köyü 817 ve 824 sayılı parsellerden geldiği, 48 ada 1 sayılı parselin 393 ve 395 parselden, 51 ada 1 sayılı parselin de 393, 394, 395, 1323 parsellerden şuyulandırıldığı; Yapracık köyü 45 ada 1 sayılı parsel 09.10.1996 tarihinde paylaşım sonucu S.S.19. Dönem Huzur Konut Yapı Kooperatifi adına kayıt edildiği, 46 ada 1 parsel sayılı 6344 yüzölçümündeki taşınmazın 12054/12688 payı Hazine tarafından 2886 sayılı yasanın 45. madde gereğince S.S.19 Dönem Huzur Konut Yapı Kooperatifine satılmış, 47 ada 1 parsel sayılı 1954 m² yüzölçümündeki taşınmaz Yapracık köy 1323, 1204, 395, 394, 393 ve Bağlıca köyü 817 ve 824 sayılı parsellerdeki payı nedeniyle 3194 Sayılı İmar Yasasının 18. Maddesine istinaden 2314/3908 payı Hazine, 797/3908 payı S.S.19. Dönem konut Yapı kooperatifi, 797/3908 payının S.S.Mavi Ev konut Yapı Kooperatifi, 48 ada 1 parsel sayılı 9651 m² yüzölçümündeki taşınmazın 09.10.1996 tarihinde S.S. 19. Dönem Huzur Konut Yapı Kooperatifi, 51 ada 1 parsel sayılı 16995 m² yüzölçümündeki taşınmazın 09.10.1996 tarihinde taksim ile S.S.Mavi Ev Konut Yapı kooperatifi adına kayıt edildiği; imar uygulamalarının iptali için idari yargıda Orman Genel Müdürlüğü'nün, orman sınırlandırmalarının iptali için adı geçen kooperatifler tarafından adli yargıda davalar açıldığı anlaşılmıştır.

2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un "Mahkemenin görevi" başlığını taşıyan 1. maddesinde, "Uyuşmazlık Mahkemesi; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile görevlendirilmiş, adli, idari ve askeri yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili ve bu kanunla kurulup görev yapan bağımsız bir yüksek mahkemedir" denilmiş; 24. maddesinde(Değişik birinci fıkra: 21/1/1982 - 2592/7 md.) ise, 1 nci maddede gösterilen yargı mercilerinden en az ikisi tarafından, görevle ilgili olmaksızın kesin olarak verilmiş veya kesinleşmiş, aynı konuya ve sebebe ilişkin, taraflarından en az biri aynı olan ve kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesi olanaksız bulunan hallerde hüküm uyuşmazlığının varlığının kabul edileceği belirtilmiştir

Anılan hükme göre, hüküm uyuşmazlığının varlığı için:

a) Uyuşmazlık yaratan hükümlerin, adli, idari veya askeri yargı mercilerinden en az ikisi tarafından verilmesi,

b) Konu, dava sebebi ve taraflardan en az birinin aynı olması,

c) Her iki kararın da kesinleşmiş olması,

d) Kararlarda davanın esasının hükme bağlanması,

e) Kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması koşullarının birlikte gerçekleşmesi aranmaktadır.

Hüküm uyuşmazlığı bulunduğu ileri sürülen idari yargı ve adli yargı kararlarının incelenmesinden; ortada idari (Ankara 1 nolu İdare Mahkemesi'nin 22.12.2004 gün ve E:2004/2312 K:2004/1680) ve adli (Sincan 3. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 13.03.2012 gün ve E:2011/408 K:2012/55) yargı yerlerince verilmiş ve kesinleşmiş kararlar bulunduğu; davanın taraflarının en az birinin (Orman Genel Müdürlüğü) aynı olduğu anlaşılmıştır.

Konu ve dava sebebinin aynı olup olmadığının incelenmesinden:

Orman Genel Müdürlüğü vekilince, 1204 parselin orman sınırları içerisinde olması nedeniyle Etimesgut Belediye Başkanlığı ve Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından yapılan imar çalışmalarının

iptali istemiyle idari yargıda dava açıldığı; S.S. Mavi Konut Yapı Kooperatifi ile S. S. 19. Dönem Huzur Konut Yapı Kooperatifi vekillerince sahibi oldukları arazilerin devlet ormanı sınırlarına dahil edilmesine ilişkin orman kadastro komisyonu kararının iptali istemiyle adli yargıda dava açılmıştır.

Dava sebebi; talep sonucunu haklı göstermeye yarayan maddi vakıalar iken dava konusu; netice-i taleptir. Olayımızda her iki davanın sebebi uyuşmazlığa konu parsellerin "orman olup olmadığı" noktasında toplanmaktadır. Bir taraf taşınmazın orman olduğu iddia ve savunmasında bulunurken diğer taraf tam aksine taşınmazın orman olmadığı iddia ve savunmasında olduğundan, her iki dava sebebi yani maddi vakıalar aynıdır.

Dava konusuna gelince; idari yargıda davanın konusu imar planlarının iptali olmasına rağmen, adli yargıda açılan dava ise orman kadastro sınırlandırmasının iptaline ilişkin olması nedeniyle hüküm uyuşmazlığı olduğu iddia edilen kararlar arasında dava konuları arasında ayniyet mevcut değildir.

Kararlardan işin esasının hükme bağlanmasının incelenmesinden;

Orman Genel Müdürlüğü vekilinin, 1204 parsel sayılı taşınmazın imara tabi tutulan 47,48,49,50,51 ve 52 ada nolu 19.822 m² lik alanın orman sınırları içerisinde olması nedeniyle Etimesgut Belediye Başkanlığı ve Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından yapılan imar çalışmalarının iptali istemiyle açtığı davada; Ankara 1 Nolu İdare Mahkemesi'nin 22.12.2004 gün ve E:2004/2312 K:2004/1680 sayılı kararı ile, mülkiyeti Hazineye ait uyuşmazlık konusu alanın ağaçlandırılmak üzere Orman Genel Müdürlüğü'ne tahsisli olduğu ileri sürülerek tahsis edilen idare sıfatıyla açılan davanın, davacının subjektif ehliyetinin yokluğu nedeniyle davanın reddedildiği ve bu kararın temyiz ve karar düzeltme aşamalarından geçerek kesinleştiği; S.S. Mavi Ev Konut Yapı Kooperatifi ve S.S. 19. Dönem Huzur Yapı Kooperatifi vekilleri tarafından 82 Nolu Orman Kadastro Komisyonunun 1204 sayılı parselin orman sınırları içerisine alınmasına dair işlemin iptaline ilişkin davanın reddedildiği ve red kararının da temyiz ve karar düzeltme aşamalarından geçerek kesinleştiği anlaşılmıştır.

İdare Mahkemesince verilen kararın, işin esasına yönelik bir karar olmadığı, dava konusu 1204 parsel sayılı taşınmazın Hazinenin mülkiyetinde olduğu, taşınmazın ağaçlandırılmak üzere Orman Genel Müdürlüğü'ne tahsis edilmiş olmasının, tahsis edilen idareye sübjektif dava ehliyeti sağlamayacağından davanın ehliyetsizlik nedeniyle reddine karar verilirken; adli yargıda işin esasına girilerek taşınmazın orman olduğu gerekçesiyle orman sınırlandırmasının iptaline ilişkin davanın reddine karar verildiği görülmektedir.

Bu durumda, kararlar arasında dava konuları aynı olmadığı gibi, hüküm uyuşmazlığının varlığı için gerekli olan, davanın esasının karara bağlanması koşulu da gerçekleşmemiştir.

Öte yandan; idari yargı yerindeki imar planlarının iptali isteminin ehliyetsizlik nedeniyle reddine ilişkin karar, adli yargı yerinde açılan orman sınırlandırma işleminin iptaline ilişkin davanın reddine ilişkin kararın uygulanmasına engel teşkil etmeyeceğinden, kararlar arasında çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması koşulunun da gerçekleşmediği açıktır.

Açıklanan nedenlerle 2247 sayılı yasa'nın 24. Maddesinde öngörülen "dava konusunun aynı olması", "hakkın yerine getirilmesinin imkânsız bulunması" ve "kararlarda davanın esasının hükme bağlanması" koşullarını taşımayan başvurunun reddi gerekmiştir.

S O N U Ç : 2247 sayılı Yasa'nın 24. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan BAŞVURUNUN REDDİNE, 02.06.2014 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar	Eyüp Sabri	Ali	Nurdane
ÖZGÜLDÜR	BAYDAR	ÇOLAK	TOPUZ

Üye	Üye	Üye
Ertuğrul	Ayhan	Mehmet
ARSLANOĞLU	AKARSU	AKBULUT